

PODPORA V REGIONECH EDUZMĚNY

eduzměna
nadační fond

Klíčovou intervencí Eduzměny v regionech je budování silné sítě regionálních průvodců a koordinátorů. Tato síť není zaměřena pouze na ředitele škol, ale zasahuje do všech částí regionálního ekosystému. Jejím úkolem je provazovat jednotlivé podpory a aktivity tak, aby se vzájemně doplňovaly a vedly k udržitelné změně.

Po pětiletém pilotním ověřování nabízíme systém nástrojů, který slouží k implementaci Modelu Eduzměna do dalších regionů. Děláme to s vědomím, že naše podpora zásadně navazuje a rozvíjí silné stránky, iniciativy a kapacity, které v regionu již existují.

Tento dokument je určen zejména jako základní informace pro pracovníky CPV, regionální průvodce škol a regionální koordinátory, kteří v území plánují a realizují konkrétní podporu. Slouží jako orientační mapa, která pomáhá regionům pochopit, jaké podpory existují, komu jsou určeny, jaké cíle sledují, a jak se vážou na Model Eduzměna a Teorii změny. Matice podpory není seznam služeb, je to nástroj řízené a reflektivní práce se změnou.

**Práce s podporami
v Eduzměně vychází
z cyklu:**

- 1.** **Zjišťujeme** – sbíráme data, nasloucháme, pozorujeme.
- 2.** **Plánujeme** – společně stanovujeme cíle a kroky.
- 3.** **Realizujeme** – zkoušíme nové přístupy v praxi.
- 4.** **Reflektujeme** – učíme se z výsledků.
- 5.** **Sdílíme** – předáváme zkušenosti.
- 6.** **Upravujeme a pokračujeme** – ladíme další kroky s ohledem na zjištění.

Všechny aktivity, které regiony provádějí jsou součástí sítě, která je úzce propojená. Jednotlivé aktivity se vzájemně podporují a společně vedou ke zlepšování regionu a všech cílových skupin v něm. Při jejich hledání nehledíme jen na účinnost konkrétní aktivity, ale na její místo a přínos pro celý ekosystém regionu v dané situaci, která je pro každý region originální.

Náš systém se dívá na jednotlivé aktéry v regionu z pohledu práce s jednotlivci, celými skupinami, ale i na úlohu, kterou sehrávají v regionálním společenství. Proto pro každou z těchto skupin volíme aktivity tak, aby se region posouval jako celek a žádná ze skupin tento vývoj nepředbíhala, ale ani za ním nezaostávala.

PŘEHLED NÁSTROJŮ: NAŠE NABÍDKA PODPORY

Následující přehled představuje jen **několik příkladů** podpory, které máme k dispozici. Vycházejí z našich **společných ambicí** pro rozvoj vzdělávání. Pamatujte, že **nevolíte vše, ale společně vybíráme a případně modifikujeme to, co potřebujete**.

Skupina učitelů: Partneři v učení

Naše vize:

Chceme podporovat učitele, kteří jsou **sebevědomí, protože posouvají kvalitu výuky** s ohledem na individuální potřeby všech svých žáků. Naší společnou ambicí je, aby se učitelé cítili podporováni v tom, že rozvíjejí děti formativně a vnímají je jako jedinečné individuality s originálním přínosem pro společnost. Klíčová je pro nás **praxe, reflexe a společné učení**.

Jaké nástroje nabízíme?

(Příklady ze systému podpory):

Chceme podporovat učitele, kteří jsou **sebevědomí, protože posouvají kvalitu výuky** s ohledem na individuální potřeby všech svých žáků. Naší společnou ambicí je, aby se učitelé cítili podporováni v tom, že rozvíjejí děti formativně a vnímají je jako jedinečné individuality s originálním přínosem pro společnost. Klíčová je pro nás **praxe, reflexe a společné učení**.

Pro posílení individuálního růstu:

- **Dlouhodobé vzdělávání s podporou implementace:** Vzdělávací programy, které netrvají jen den, ale jsou provázeny další podporou při zavádění novinek přímo do vlastní výuky. Vždy jsou v souladu s konkrétním rozvojovým plánem vaší školy.
- **Cílený mentoring (individuální či skupinový):** Odborné provázení, které pomáhá učitelé zlepšovat se v oblastech, které bezprostředně souvisejí s jeho potřebami a potřebami jeho žáků.
- **Letní školy:** Intenzivní, seberozvojové a vztahové akce zaměřené na klíčová vzdělávací témata, které zároveň posilují sounáležitost.

Pro podporu sborovny a spolupráce:

- **Metodická centra:** Pravidelná setkání učitelů stejných předmětů nebo zaměření (vedená seniorními průvodci), zaměřená na sdílení, společné hledání dobrých metod aktivního učení a odlehčení.
- **Podpora učících se skupin na škole:** Setkání usnadňovaná průvodcem, ve kterých se učitelé učí sdílet vzájemnou inspiraci, hledat řešení aktuálních výzev a pracují na dovednostech nezbytných pro individualizaci.

Pro vytváření bezpečné kultury (škola a region):

- **Vzájemné návštěvy ve školách:** Řízené návštěvy, vedené zkušenými facilitátory, zaměřené na sdílení dobré praxe i výzev.
- **Podpora pedagogických lídrů:** Dlouhodobé vzdělávání vytipovaných lídrů, kteří následně podporují zlepšování pedagogických dovedností v celém týmu v souladu se školní vizí.
- **Mobilní sdílená služba:** Regionální podpora (např. logopedické zaškolení učitelů MŠ) dostupná v celém regionu.

Skupina ředitelů a vedení škol: Lídři v procesu

Naše vize:

Vidíme vedení škol jako lídry, kteří **aktivně rozvíjejí sebe, učitele i školu ve prospěch žáků**. Naším cílem je zajistit vám **dostatečnou podporu, inspiraci a oporu** v regionu, aby se z ředitelů stávala komunita vzájemně se podporujících partnerů, kteří se nebojí delegovat spoluřízení a společně hledat cesty pro rozvoj.

Jaké nástroje nabízíme?

(Příklady ze systému podpory):

Pro posílení individuálního lídrovství:

- **Spolupráce s průvodcem školy:** Individuální partnerství s průvodcem, který pomáhá plánovat rozvoj školy na základě mapování potřeb všech aktérů.
- **Dlouhodobé vzdělávání v lídrovství:** Programy zaměřené na manažerskou i odbornou přípravu, doprovázené podporou při implementaci do práce s pedagogickým sborem.
- **Podpora tvorby vize a strategie:** Asistence při tvorbě školní vize a strategie, a také při následné komunikaci s rodiči a sborem.

Pro spolupráci a síťování (skupina a region):

- **Ředitelské kavárny a Letní školy:** Setkání (organizovaná i zkušenými seniorními lídry) zaměřená na vzdělávání, síťování, řešení společných výzev a vzájemnou inspiraci.
- **Rotující návštěvy škol:** Návštěvy s cílem vzájemného síťování a spolupráce. Jsou provázeny zkušeným seniorním ředitelem, který dokáže zprostředkovat jedinečnost navštívené školy.
- **Kulaté stoly se zřizovateli:** Facilitovaná setkání, ve kterých se vedení škol a zřizovatelé propojují, sdílejí úhly pohledu a hledají společná východiska pro rozvoj regionu.

Skupina zřizovatelů: Partneři pro udržitelnost

Naše vize:

Chceme zřizovatelům otevřít **konkrétní možnosti**, jak svou nezastupitelnou roli rozšířit z oblasti materiálně-technického zajištění i do podpory **kvality výuky a wellbeingu**. Cílem je, aby se zřizovatelé stali aktivními partnery při spoluzodpovědnosti za rozvoj vzdělávání a komunitního společenství v regionu.

Jaké nástroje nabízíme?

(Příklady ze systému podpory):

Pro posílení kompetencí:

- **Metodická podpora pro výběr ředitelů:** Podpora při vyhlášení konkurzů, která cílí na výběr **ředitele lídra** a je v souladu s vizí obce.
- **Metodická podpora v krizových situacích:** Pomoc při řešení různých situací s rodičovskou a další veřejností (např. legislativní otázky).
- **Společné vzdělávání (zřizovatelé a ředitelé):** Vzdělávání vedené předními odborníky, jehož cílem je především vzájemné zvědomění rolí, možností v systému a v regionu.

Pro vizi a spolupráci v regionu:

- **Kulaté stoly s řediteli:** Facilitovaná setkání s cílem najít společná východiska, sdělit si úhly pohledu a společně plánovat rozvoj.
- **Tvorba rozvojového plánu regionu:** Podpora v procesu tvorby a akceptace plánu alespoň většinou zřizovatelů.
- **Studijní výjezdy do zahraničí:** Cílené studijní výjezdy pro zástupce všech cílových skupin v regionu, kteří společně získávají know-how a vidí ho v praxi. Tím se rozvíjí společné porozumění napříč aktéry.

Skupina Děti a žáci škol: Středobod změny

Naše vize:

Děti a žáci ve školách i rodině postupně rozvíjí svůj potenciál a talent. Jejich osobnost roste z prohlubování kompetencí, potřebných pro život v 21. století. Upevňují si dovednosti, směřující k odpovědnosti, resilienci. Svět kolem sebe vnímají jako místo k vlastnímu rozvoji, ale také jako místo, o které je třeba pečovat. K novým výzvám přistupují kreativně a dokážou na nich spolupracovat s ostatními. Proto budujeme ve školách prostředí bezpečí, kde se snižují společenské a kulturní rozdíly.

Děti a žáci jsou středobodem veškerého dění v síti Eduzměna. Pro jejich rozvoj podnikáme všechny aktivity v regionech. Při všech aktivitách se vždy ptáme, co přinesou dětem a žákům škol. Jejich prospěch je zásadním kritériem a směrovkou pro naše aktivity.

I když se většina aktivit s touto myšlenkou míří na změnu u dospělých, kteří mají vliv na rozvoj dětí, rozhodně počítáme i s aktivitami mířícími přímo na děti a jejich školní třídy.

Příklady aktivit přímo pro děti a žáky:

- **Řešíme společnou výzvu (Minigranty):** Vypisování drobných finančních pobídek pro možnost vlastního dětského třídního projektu, který je prospěšný škole, či jejímu blízkému okolí. Žáci si mohou vyzkoušet prostředí dobrovolných občanských aktivit, spolupráci na větším projektu přesahujícím rozvrh hodin, vyjednávání s dospělým světem a další dovednosti aktivních občanů. **Tímto způsobem si žáci osvojují podnikavost a kompetence potřebné pro fungování v demokratické a občanské společnosti.**
- **Edu-festy:** Žáci si mohou zážitkovou formou vyzkoušet aktivní učení a sami posoudit, jaké možnosti a výzva jim může otevírat.

Skupina rodičů, sociálních partnerů: rozšiřování komunity

Tyto skupiny jsou zásadní pro vytvoření funkčního **ekosystému Eduzměny**. Naším cílem je **vytvářet příležitosti** pro aktivní a informované zapojení do života škol.

Příklady aktivit přímo pro rodiče:

- **Vzdělávací kavárny (škola i region):** Pořádané Centrem podpory vzdělávání nebo vedením školy s cílem informovat o způsobech výuky, aktuálním dění ve vzdělávání a z toho plynoucích změnách pro jejich děti.
- **Facilitovaná setkávání:** Setkání rodičů a vedení školy za účelem nastolení otevřené a nezraňující komunikace svých potřeb.
- **Podpora aktivit kolem škol:** Pomoc s realizací projektů rodičů na zlepšení podmínek školy (např. zahrada).
- **Edufesty:** Vzdělávací a osvětové festivaly pro veřejnost, jejichž cílem je otevření obzorů neformálního a netradičního vzdělávání.

Příklady aktivit pro sociální partnery a wellbeing:

- **Vznik mezioborových skupin na podporu škol:** Skupiny, kde sociální a zdravotní partneři koordinovaně spolupracují se školami.
- **Vzdělávací semináře:** Semináře pro pedagogické sbory zaměřené na péči o duševní a sociální zdraví dětí i vlastní wellbeing učitelů.

DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ K FORMÁM PODPORY:

Tento výčet představuje portfolio ověřených nástrojů a intervenčních modelů, které jsme ověřili. **Nejsme nicméně primárním realizátorem aktivit.** Naše hlavní úloha spočívá ve vybudování silných a udržitelných regionálních kapacit (**průvodci, koordinátoři, lídři**), které si tyto nástroje a projekty samy vyberou, aplikují a zajistí jejich realizaci s lokálními partnery. **Eduzměna tak do regionu nepřináší další dočasný projekt, ale buduje trvalou soběstačnost.**

Konkrétní podoba podpory je vždy šitá na míru danému regionu. Stěžejní pro nás není objevení nových metod práce, za důležitou považujeme **správnou kombinaci**, aby všechny skupiny v regionu rostly **společně a udržitelně**.

Sestavujeme ji společně na základě:

- **Vstupního mapování potřeb** (co region a školy skutečně pálí a v čem je silný, o co se může opřít).
- **Vaší Dohody s partnery v území** a jejich aktivního zapojení.
- **Dostupných finančních a personálních kapacit, které se podaří zajistit** (vybíráme to, co je pro váš rozpočet reálné).
- **Opakovaného zjišťování posunu** jednotlivých skupin v regionu (abychom se mohli adaptovat).

eduzměna
nadační fond

www.eduzmena.cz